

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibvs A Ludovico
Maimburgo, Alijsque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

11. Pax cum Archiepiscopo inita. Redit in Angliam. Novæ ab Archiepiscopo
Eboracensi turbæ: Regis querelæ, & secuta S. Archiepiscopi cædes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

runt; adfuit Archiepiscopus, Legatorum, aliorūmque Episcoporum, ac Ludovici Regis monitu nihil omisit, quo placari, mollirique Rex posset: flevit, rogavit, procidit, juravitque, nihil se charius, aut antiquius habiturum Regis obsequio: etiam Regni consuetudines servaturum, quantum tamen per conscientiam liceret, & Dei Leges paterentur; verba Archiepiscopi hæc sunt: *Pro pace Ecclesia, & gratia Regis promitto, me consuetudines illas, quas Sancti Antecessores mei Regibus suis servaverunt, salvo ordine meo servaturum, quantum secundum Deum possum: & faciam pro amore ejus recuperando, quidquid possum, salvo honore Dei.* (a) Quid amplius posset? At Rex tam æqua indignatus, colloquium abruptit, discessitque: epistolas vero Pontificis, quas secretas volebat, & cum pompa ostentabat, insultabatque Archiepiscopo potestate suâ minuto: hinc in Alexandrum omnium ferè calami, & linguae provocatae; querebantur enim (b) innocentem Archiepiscopum non deseri tantum, sed etiam ludibrio exponi, obstinari vero Regem indulgentiâ, & beneficijs importunè oblatis: quæ omnia Alexander excusavit malitiâ temporum, & pejorum metu: (c) revocavit tamen gratiam Anglo concessam, & abusu corruptam; nec tamen desperavit, quartâ & ultimâ Legatione expugnando Regi admotâ: eâ perfuncti sunt Episcopi Nivernensis, & Senonensis, & Archiepiscopus Rothomagensis; ijs mandatum, Regem permoverent: *Archiepiscopum, alioisque exules Anglia redderet: Ecclesijs ablata restitueret: consuetudines Ecclesiasticae libertati adversas, & solum item discordiarum aboleret: Episcopos, qui illa subscriperant, juramento liberaret: & denique intra dies quadraginta finis litibus effet: aut Rege abnuente, Provincia Cismarina, ubi umorabatur, Interdicti subjacerent: & si obstinari pergeret, eandem sententiam expectaret, quam Fridericus imperator.* Hoc ultimum Regem fregit, coronaë suæ anxiæ, & exemplo Friderici pavidum; pacem ergo festinavit.

XI. Locus ferienda paci destinatus, pratum fuit, amœnissimum quidem, sed nialo omne proditorum appellatum. Ubi venientem Archiepiscopum vidit, caput aperuit, exiliitque in amplexum, & loqui parantem ne admisit quidem, prævenitque: postea mutuis colloquijs, & gaudijs perfuncti soli in partem secedunt,

(a) Vide lib. 4. epist. 8. (b) V. lib. 4. epist. 14. 1. 22. 23. 25. 28. (c) Vide lib. 4. epist. 16. 17. &c. 51.

dunt, & quod olim solebant, dum amicitia flagraret, diu multumque sermocinantur: & cum Archiepiscopus equo desiliret Regem veneratus, ejusque pedibus advolveretur, ipse stapedem tenuit, coegitque in equum: articulos etiam pacis, quales Alexander praeceperat, subscriptis, signavitque; quae omnia tanto amoris, & humanitatis sensu peracta, ut immortalitatem promiterent, plerisque, qui spectabant, gaudio, & admiratione defixis, ac etiam lacrymantibus. Paulus post in Gallias rediit, Ludovico Regi, quem tam benigno, liberalique usus fuerat, grates relaturus: nec navigare in Angliam volebat, nisi quae Ecclesijs ablata erant, prius rediderentur; nam Henrici levitatem verebatur: sed vietus amicorum precibus, post septimum exilij annum, sub noctem solvit, tenuisse Angliam: nec deerant, qui manifestis indicijs ei mortem praecinerent, nec ipse dissimulabat, (a) litteris ad Alexandrum, & Henricum datis, quae ultima fuerunt.

In litrus cum amicis expositum globus militaris excepit, a Londoniensi Episcopo immisus, & videbantur vim illaturi, nisi metu currentis populi prohiberentur; ut enim navim, quae Archiepiscopum ferebat, cruce insignem, & paulatim littori succedentem videre, continuo affluere, in genua procidere, gaudia, lacrymata miscere, qui benictionem præsiperent certare, & denique Pastorem tot victorijs, palmisque auctum inter festas acclamaciones excipere: nec ipse triumpho suo impar heroem potius, quam exulem agebat, oculis firmis, ac jam Martyrem spirantibus, vultuque impavido, & fortunam ridente; modesto tamen, hilarique. Ut Cantuariam pervenit, repetiti a Clero & populo plausus: crederes Angelum non hominem adventasse, adeo omnia gaudijs, acclamationibus, campanis, organisque strepebant: vexilla, crucisque obviā progressae. Ipse ut in Ecclesiam pervenit, toto corpore, & brachijs in crucem explicatis procubuit; tum singulis Monachorum, qui Ecclesiam impleverant, osculum fixit, ac tandem in Palatio quievit.

XII. Sed brevis serenitas fuit, Eboracensi Archiepiscopo novam tempestatem ciente; urgebat istum flagitorum conscientia, timebatque pace cum Rege facta, bellum sibi, & promeritas penas

K 3

à Can-

(a) Vid. lib. 5. epist. 54. & 73.